

Αρχική σελίδα>Προσφυγή στη δικαιοσύνη>Πού και πώς>Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο Παραπομπή υπόθεσης στο δικαστήριο

Λιθουανία

1 Είμαι αναγκασμένος να προσφύγω σε δικαστήριο ή υπάρχει άλλη εναλλακτική λύση;

Το δίκαιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας παρέχει διάφορες επιλογές για την εναλλακτική επίλυση των διαφορών. Το 2012 τέθηκε σε ισχύ στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ο αναμορφωμένος νόμος περί εμπροχικής διαιτησίας (*Komercinio arbitražo įstatymas*). Ο εν λόγω νόμος εφαρμόζεται στις διαδικασίες διαιτησίας που διεξάγονται στην επικράτεια της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ανεξάρτητα από την ιθαγένεια ή την υπηκοότητα των μερών της διαφοράς, το αν είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή το αν η διαιτητική διαδικασία οργανώνεται από μόνιμο διαιτητικό όργανο ή διεξάγεται επί τούτου. Η διαιτησία συνιστά ισοδύναμη εναλλακτική λύση έναντι της προσφυγής ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους. Παρέχει τη δυνατότητα ταχείας και ευχερούς επίλυσης των περισσότερων επιχειρηματικών διαφορών με την υπαγωγή τους ενώπιον ανεξάρτητων φυσικών προσώπων που χαίρουν εξουσίας και κύρους και που είναι αμοιβαία αποδεκτά από τα μέρη, αντί της υπαγωγής τους σε δικαστές. Οι κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της διαιτησίας μπορούν να ορίζονται από τα μέρη με μεγαλύτερη ελευθερία. Το διαιτητικό δικαστήριο μπορεί να συνέλθει σε οποιονδήποτε κατάλληλο τόπο για τους διαδίκους και να επιλέξει ελεύθερα τη γλώσσα της διαδικασίας, τον τύπο της απόφασης κ.ο.κ. Οι ηλεκτρονικές συμφωνίες διαιτησίας αναγνωρίζονται ως γραπτές συμφωνίες.

Το 2008 ψηφίστηκε ο νόμος περί συμβιβαστικής διαμεσολάβησης στις αστικές διαφορές (*Civilinių ginčų taikinamojo tarpininkavimo įstatymas*). Η συμβιβαστική διαμεσολάβηση στις αστικές διαφορές («διαμεσολάβηση») συνιστά μια διαδικασία φιλικής επίλυσης της διαφοράς με τη μεσολάβηση ενός αμερόληπτου τρίτου μεσολαβητή («διαμεσολαβητή»). Ο νόμος ορίζει ότι προσφυγή στη διαμεσολάβηση μπορεί να γίνει για την επίλυση των αστικών διαφορών (δηλαδή, των διαφορών σε οικογενειακές και άλλες υποθέσεις) που μπορούν να εκδικαστούν από τα δικαστήρια στο πλαίσιο αστικής δίκης. Τα μέρη μπορούν να επιλέξουν την εν λόγω μέθοδο επίλυσης της διαφοράς τόσο πριν από την παραπομπή της ενώπιον του δικαστηρίου (εξωδικαστική διαμεσολάβηση) όσο και μετά την έναρξη της δικαστικής διαδικασίας (δικαστική διαμεσολάβηση). Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η έναρξη της διαμεσολάβησης αναστέλλει την παραγραφή της αξίωσης. Συνεπώς, ακόμη και αν δεν επιτύχουν τη φιλική επίλυση της διαφοράς, τα μέρη διατηρούν το δικαίωμα να προσφύγουν στο δικαστήριο. Η δικαστική διαμεσολάβηση είναι δωρεάν. Επιπλέον, εάν επιλέξετε να επιλύσετε τη διαφορά σας σε αστική υπόθεση μέσω δικαστικής διαμεσολάβησης, θα εξοικονομήσετε πολύ χρόνο και κόπο σε σύγκριση με τις δικαστικές διαδικασίες, καθώς και χρήματα, διότι σε περίπτωση που η διαδικασία της διαμεσολάβησης καταλήξει σε φιλική συμφωνία, θα σας επιστραφεί ποσοστό 75 % των δικαστικών τελών. Η επίλυση της διαφοράς με δικαστική διαμεσολάβηση εγγυάται την εμπιστευτικότητα και κάθε διάδικος μπορεί να παραιτηθεί από τη δικαστική διαμεσολάβηση χωρίς να εκθέσει τους λόγους παραίτησης.

Η εξωδικαστική επίλυση των διαφορών που απορρέουν από καταναλωτικές συμβάσεις διέπεται από τον νόμο για την προστασία των καταναλωτών (*Vartotojų teisių apsaugos įstatymas*), που τέθηκε σε ισχύ το 2007 και καθιερώνει μια εναλλακτική μέθοδο από τη δικαστική διαδικασία, ορίζοντας επίσης τους δικονομικούς της κανόνες και τη θεσμική της διάρθρωση. Αρμόδια όργανα για την εναλλακτική επίλυση των διαφορών στη Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι η κρατική υπηρεσία προστασίας καταναλωτών (*Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba*), η υπηρεσία ρύθμισης του τομέα των επικοινωνιών (*Ryšių reguliavimo tarnyba*) και άλλα όργανα που χειρίζονται διαφορές σε επιμέρους τομείς (η υπηρεσία ρύθμισης του τομέα των επικοινωνιών εκδικάζει διαφορές στους τομείς των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, των ταχυδρομικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών ταχυμεταφοράς, η Τράπεζα της Δημοκρατίας της Λιθουανίας (*Lietuvos bankas*) χειρίζεται καταναλωτικές διαφορές με παρόχους χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών κ.ο.κ.). Ο καταναλωτής μπορούν να λάβουν νομική συνδρομή κατά τη διάρκεια της εναλλακτικής επίλυσης της διαφοράς, ωστόσο τα έξοδα της νομικής συνδρομής δεν αποκαθίστανται. Η εγγυημένη από το κράτος πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια νομική συνδρομή παρέχεται στους καταναλωτές που πληρούν τα κριτήρια που θέτει η νομοθεσία. Η αίτηση ενώπιον του αρμόδιου οργάνου για την εναλλακτική επίλυση της διαφοράς συνήθως δεν αναστέλλει την παραγραφή. Ως εκ τούτου, δεδομένων των σχετικά μακρών προθεσμιών που έχουν τεθεί για την επίλυση των καταναλωτικών διαφορών και ορισμένων σύντομων προθεσμιών παραγραφής αξιώσεων, υφίσταται σοβαρός κίνδυνος παρέλευσης της προθεσμίας παραγραφής.

2 Υπάρχει προθεσμία προσφυγής στο δικαστήριο;

Η γενική προθεσμία παραγραφής είναι δεκαετής.

Το δίκαιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας ορίζει βραχύτερες προθεσμίες παραγραφής για συγκεκριμένα είδη αξιώσεων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας ενός μήνα υπόκεινται οι αξιώσεις που απορρέουν από τα αποτελέσματα διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας τριών μηνών υπόκεινται οι αξιώσεις για την κήρυξη της ακυρότητας των αποφάσεων των οργάνων νομικού προσώπου.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας έξι μηνών υπόκεινται:

οι αξιώσεις για την είσπραξη συμβατικών κυρώσεων (ποινικών ρητρών, τόκων υπερημερίας)

οι αξιώσεις που αφορούν ελαττώματα πωληθέντων πραγμάτων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας έξι μηνών υπόκεινται οι αξιώσεις που απορρέουν από τις σχέσεις των μεταφορικών εταιρειών με τους πελάτες τους όσον αφορά τις αποστολές στο εσωτερικό της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, ενώ σε προθεσμία παραγραφής ενός έτους υπόκεινται οι αξιώσεις που αφορούν αποστολές προς το εξωτερικό.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας ενός έτους υπόκεινται οι ασφαλιστικές αξιώσεις.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας τριών ετών υπόκεινται οι αξιώσεις αποζημίωσης, περιλαμβανομένων των αξιώσεων αποζημίωσης λόγω ελλειμματικής ποιότητας προϊόντων.

Σε βραχύτερη προθεσμία παραγραφής διάρκειας πέντε ετών υπόκεινται οι αξιώσεις για την είσπραξη τόκων και άλλων περιοδικών πληρωμών.

Οι αξιώσεις που αφορούν ελαττώματα έργων που έχουν υλοποιηθεί υπόκεινται σε βραχύτερες προθεσμίες παραγραφής.

Οι αξιώσεις που απορρέουν από τη μεταφορά φορτίων, επιβατών και αποσκευών υπόκεινται στις προθεσμίες παραγραφής που ορίζονται στους κώδικες (νόμους) που ισχύουν για τους εκάστοτε τρόπους μεταφοράς.

3 Πρέπει να απευθυνθώ σε δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους;

Διαφορά που αφορά συμβατικές ενοχές διέπεται από το δίκαιο που έχουν επιλέξει τα μέρη της διαφοράς με συμφωνία αν τα μέρη έχουν επιλέξει το δίκαιο της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, μπορούν να αναζητήσουν έννομη προστασία ενώπιον των δικαστηρίων της Δημοκρατίας της Λιθουανίας. Η εν λόγω συμφωνία μπορεί να περιλαμβάνεται στη σύμβαση που έχουν συνάψει τα μέρη ή να προκύπτει από τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης. Τα μέρη

μπορούν να συμφωνήσουν ότι το δίκαιο συγκεκριμένου κράτους θα διέπει ολόκληρη τη σύμβαση ή μέρος αυτής. Η απόφαση των μερών ότι η σύμβαση θα διέπεται από αλλοδαπό δίκαιο δεν μπορεί να οδηγήσει στη μη εφαρμογή των κανόνων αναγκαστικού δικαίου που ισχύουν στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ή σε άλλο κράτος και τους οποίους τα μέρη δεν μπορούν με συμφωνία να τροποποιήσουν ή να ορίσουν τη μη εφαρμογή τους.

Αν τα μέρη δεν έχουν ορίσει το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση, εφαρμόζεται το δίκαιο του κράτους με το οποίο συνδέεται στενότερα η σύμβαση. Τεκμαίρεται ότι η σύμβαση συνδέεται στενότερα με το κράτος στο έδαφος του οποίου:

βρίσκεται η μόνιμη κατοικία ή η κεντρική διοίκηση του μέρους που υπέχει την υποχρέωση να εκπληρώσει τη χαρακτηριστική ενοχή. Εάν η σύμβαση συνδέεται στενότερα με το δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκεται η επιχείρηση ενός εκ των μερών της σύμβασης, εφαρμόζεται το δίκαιο του εν λόγω κράτους

βρίσκεται η ακίνητο, αν αντικείμενο της σύμβασης είναι το δικαίωμα κυριότητας επί ακινήτου ή δικαίωμα χρήσης του

βρίσκεται ο κύριος τόπος άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μεταφορέα κατά τον χρόνο σύναψης της σύμβασης μεταφοράς, υπό τον όρο ότι το κράτος του κύριου τόπου άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του μεταφορέα βρίσκεται ο τόπος φόρτωσης του φορτίου ή η έδρα του αποστολέα ή ο τόπος αποστολής του φορτίου.

Οι συμφωνίες διαιτησίας διέπονται από το δίκαιο που διέπει την κύρια σύμβαση. Εάν η κύρια σύμβαση είναι άκυρη, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του τόπου σύναψης της συμφωνίας διαιτησίας εάν είναι αδύνατος ο προσδιορισμός του εν λόγω τόπου, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους διεξαγωγής της διαιτησίας.

Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών που απορρέουν από ζημία διέπονται, κατ' επιλογή του μέρους που έχει υποστεί τη ζημία, είτε από το δίκαιο του κράτους στο οποίο τελέστηκε η οικεία πράξη ή στο οποίο επήλθε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που οδήγησε στη ζημία, είτε από το δίκαιο του κράτους στο οποίο εκδηλώθηκε η ζημία.

Το νομικό καθεστώς των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων καθορίζεται από το δίκαιο του κράτους της μόνιμης κατοικίας των συζύγων. Όταν οι μόνιμες κατοικίες των συζύγων βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοοι και οι δύο σύζυγοι. Όταν οι σύζυγοι είναι υπήκοοι διαφορετικών κρατών και ουδέποτε είχαν κοινή κατοικία, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο του κράτους στο οποίο συνήφθη ο γάμος. Το νομικό καθεστώς των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων που ρυθμίζονται με σύμβαση είναι το δίκαιο του κράτους που επιλέγουν οι σύζυγοι στη σύμβασή τους. Στην περίπτωση αυτή, οι σύζυγοι μπορούν να επιλέξουν είτε το δίκαιο του κράτους στο οποίο έχουν ή θα έχουν τη μόνιμη κατοικία τους, είτε το δίκαιο του κράτους στο οποίο συνήφθη ο γάμος είτε το δίκαιο του κράτους του οποίου είναι υπήκοος ένας από τους συζύγους. Η συμφωνία των συζύγων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο είναι έγκυρη εφόσον πληροί τις απαιτήσεις του δικαίου του επιλεγμένου κράτους ή του δικαίου του κράτους στο οποίο συνήφθη η συμφωνία.

4 Αν ναι, σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας μου και τον τόπο κατοικίας του αντίδικου ή με άλλα στοιχεία της υπόθεσής μου;

Οι κανόνες περί αρμοδιότητας ορίζονται στα άρθρα 29–30 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilinio proceso kodeksas*). Η αγωγή ασκείται στο δικαστήριο του τόπου διαμονής του εναγομένου. Αγωγή κατά νομικού προσώπου ασκείται στον τόπο της έδρας του νομικού προσώπου, όπως αυτή προκύπτει από το μητρώο των νομικών προσώπων. Εάν ενάγεται το κράτος ή δήμος, η αγωγή ασκείται στον τόπο της έδρας του οργάνου που εκπροσωπεί το κράτος ή τον δήμο.

Αγωγή κατά εναγομένου αγνώστου διαμονής μπορεί να ασκηθεί στον τόπο όπου βρίσκεται η περιουσία του ή στον τόπο της τελευταίας γνωστής διαμονής του. Αγωγή κατά εναγομένου που δεν διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας μπορεί να ασκηθεί στον τόπο όπου βρίσκεται η περιουσία του ή στον τόπο της τελευταίας γνωστής διαμονής του στη Δημοκρατία της Λιθουανίας. Αγωγή που αφορά τις δραστηριότητες υποκαταστήματος νομικού προσώπου μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο της έδρας του υποκαταστήματος.

Αγωγή διατροφής ή αναγνώρισης πατρότητας μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του ενάγοντος. Αγωγή αποζημίωσης λόγω βλάβης της υγείας προσώπου ή λόγω θανάτου μπορεί να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του ενάγοντος ή στον τόπο επέλευσης της ζημίας. Αγωγή αποζημίωσης λόγω περιουσιακής ζημίας μπορεί να ασκηθεί στον τόπο διαμονής (έδρας) του ενάγοντος ή στον τόπο επέλευσης της ζημίας.

Αγωγή που αφορά συμφωνία/σύμβαση που ορίζει τον τόπο εκπλήρωσης μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο εκπλήρωσης που υποδεικνύει η συμφωνία /σύμβαση.

Αγωγή που αφορά τον ρόλο επιτρόπου, θεματοφύλακα ή διαχειριστή περιουσίας μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής (έδρας) του επιτρόπου, του θεματοφύλακα ή του διαχειριστή περιουσίας.

Αγωγή που αφορά καταναλωτική σύμβαση μπορεί επίσης να ασκηθεί στον τόπο διαμονής του καταναλωτή.

Ο ενάγων δικαιούται να επιλέξει μεταξύ των περισσότερων δικαστηρίων που είναι αρμόδια για την υπόθεση.

Οι αγωγές που αφορούν εμπράγματα δικαιώματα σε ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, οι αγωγές που αφορούν τη χρήση ακίνητων περιουσιακών στοιχείων, εκτός από τις αγωγές εκκαθάρισης των συζυγικών περιουσιακών σχέσεων σε υποθέσεις διαζυγίου, και οι αγωγές που αφορούν την ακύρωση κατάσχεσης ακίνητων περιουσιακών στοιχείων υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο περιουσιακό στοιχείο ή το κύριο μέρος αυτού.

Αγωγές από κληρονομικούς δανειστές που ασκούνται πριν από την αποδοχή της κληρονομίας από τους κληρονόμους υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου του τόπου της κληρονομίας ή του κύριου μέρους της κληρονομίας.

5 Σε ποιο συγκεκριμένο δικαστήριο του παρόντος κράτους μέλους πρέπει να απευθυνθώ ενόψει του είδους της υπόθεσής μου και του επίδικου ποσού:

Όλες οι αστικές υποθέσεις εκδικάζονται από τα τοπικά δικαστήρια που ενεργούν ως πρωτοβάθμια δικαστήρια, εκτός από τις υποθέσεις που εκδικάζονται από τα περιφερειακά δικαστήρια ή το Περιφερειακό Δικαστήριο του Βίλνιους.

Τα περιφερειακά δικαστήρια εκδικάζουν στον πρώτο βαθμό τις εξής αστικές υποθέσεις:

από τις 4 Απριλίου 2013, τις αγωγές με αντικείμενο αξιώσεις άνω των 150.000 λίτας (LTL), εκτός από τις υποθέσεις που αφορούν οικογενειακές σχέσεις και σχέσεις εργασίας και τις υποθέσεις που αφορούν αποζημίωση λόγω μη περιουσιακής ζημίας

τις υποθέσεις που αφορούν έννομες μη περιουσιακές σχέσεις πνευματικής ιδιοκτησίας

τις υποθέσεις που αφορούν έννομες σχέσεις αστικού δικαίου σε δημόσιους διαγωνισμούς

τις υποθέσεις που αφορούν πτώχευση ή αναδιάρθρωση, εκτός από τις υποθέσεις που σχετίζονται με την πτώχευση φυσικών προσώπων

τις υποθέσεις με διάδικο αλλοδαπό κράτος

τις υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις από την αναγκαστική εκποίηση μετοχών (μερισμάτων, τόκων)

τις υποθέσεις που βασίζονται σε αξιώσεις που αφορούν τη διερεύνηση δραστηριοτήτων νομικού προσώπου

τις υποθέσεις αποζημίωσης για περιουσιακή ή μη περιουσιακή ζημία που απορρέει από την παραβίαση των κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των ασθενών

τις λοιπές αστικές υποθέσεις που εκδικάζονται στον πρώτο βαθμό από τα περιφερειακά δικαστήρια βάσει ειδικών νόμων.

Οι εξής υποθέσεις εκδικάζονται αποκλειστικά από το Περιφερειακό Δικαστήριο του Βίλνιους, ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο:

οι υποθέσεις που αφορούν διαφορές που αναφέρονται στον **νόμο περί ευρεσιτεχνιών (*Lietuvos Respublikos patentų įstatymas*)**

οι υποθέσεις που αφορούν διαφορές που αναφέρονται στον νόμο περί εμπορικών σημάτων (*Lietuvos Respublikos prekių ženklų įstatymas*)

οι υποθέσεις που αφορούν αίτηση αλλοδαπών πολιτών να υιοθετήσουν Λιθουανό πολίτη που διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας τις λοιπές αστικές υποθέσεις που στον πρώτο βαθμό υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Περιφερειακού Δικαστηρίου του Βίλνιους βάσει ειδικών νόμων.

6 Μπορώ να απευθυνθώ στο δικαστήριο μόνος ή χρειάζεται να χρησιμοποιήσω κάποιον ενδιάμεσο, για παράδειγμα, δικηγόρο;

Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να παρίστανται στα δικαστήρια αυτοπροσώπως ή διά εκπροσώπου. Η συμμετοχή προσώπου σε προφορική συζήτηση δεν στερεί από το εν λόγω πρόσωπο το δικαίωμα να εκπροσωπηθεί στη διαδικασία. Η παράσταση σε συζήτηση διά εκπροσώπου θεωρείται επαρκής, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει αναγκαία την αυτοπρόσωπη παρουσία του οικείου προσώπου.

Ο διάδικος πρέπει να εκπροσωπείται από δικηγόρο στις περιπτώσεις που ορίζονται στον κώδικα πολιτικής δικονομίας και τον **αστικό κώδικα (Civilinis kodeksas)**, για παράδειγμα, όταν το δικαστήριο εκδικάζει υπόθεση για την κήρυξη προσώπου δικαιοπρακτικά ανίκανου, το εν λόγω πρόσωπο πρέπει υποχρεωτικά να εκπροσωπείται από δικηγόρο.

7 Για την κίνηση της διαδικασίας, σε ποιον συγκεκριμένα πρέπει να απευθυνθώ: στην υποδοχή, στη γραμματεία του δικαστηρίου ή σε κάποια άλλη υπηρεσία;

Τα πρόσωπα που επιθυμούν να καταθέσουν έγγραφα σε δικαστήριο ή να παραλάβουν έγγραφα από δικαστήριο πρέπει να επικοινωνήσουν με τη γραμματεία του δικαστηρίου, η οποία θα τους εξηγήσει τη διαδικασία κατάθεσης, παραλαβής ή επιστροφής εγγράφων. **Σημεία επαφής δικαστηρίων** Η πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών e.teismas.lt, που τέθηκε σε λειτουργία την 1η Ιουλίου 2013, παρέχει τη δυνατότητα κατάθεσης των εγγράφων υπόθεσης, παρακολούθησης της εξέλιξης της διαδικασίας, πληρωμής των δικαστικών τελών και άλλων υπηρεσιών **διαδικτυακά**.

Προς τον σκοπό της διασφάλισης του συνεπούς χειρισμού των υποθέσεων, ορίζεται με κανονισμό ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2014, οι υποθέσεις που διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά από τα δικαστήρια κατώτερου βαθμού και παραπέμπονται σε εφετεία και σε αναιρετικά δικαστήρια επίσης διεκπεραιώνονται ηλεκτρονικά.

8 Σε ποια γλώσσα πρέπει να διατυπώσω την αίτησή μου; Μπορώ να την υποβάλω προφορικά ή πρέπει να την υποβάλω οπωσδήποτε εγγράφως; Μπορώ να την υποβάλω με τηλεομοιοτυπία ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο;

Οι διάδικοι πρέπει να υποβάλλουν γνήσια αντίτυπα των δικογράφων τους. Επιπρόσθετα, τα δικόγραφα πρέπει να υποβάλλονται στο δικαστήριο σε επαρκή αντίτυπα: ένα αντίτυπο για κάθε αντίδικο (στις υποθέσεις με περισσότερους εναγομένους ή ενάγοντες, ένα αντίτυπο για τον καθένα ή, σε περίπτωση που έχει οριστεί αντιπρόσωπος ή εντεταλμένος για την παραλαβή των δικογράφων που αφορούν την υπόθεση, ένα μόνο αντίτυπο για τον εν λόγω αντιπρόσωπο ή εντεταλμένο) και τρίτο μέρος, εκτός αν το δικόγραφο υποβάλλεται ηλεκτρονικά. Τυχόν παραρτήματα των δικογράφων υποβάλλονται στον ίδιο αριθμό αντιτύπων με τα δικόγραφα, εκτός αν υποβάλλονται ηλεκτρονικά ή αν το δικαστήριο έχει επιτρέψει τη μη παροχή των παραρτημάτων στους διαδίκους λόγω του μεγάλου αριθμού τους.

Όλα τα δικόγραφα και τα παραρτήματά τους υποβάλλονται στο δικαστήριο στην εθνική γλώσσα. Όταν οι διάδικοι στους οποίους απευθύνονται τα δικόγραφα δεν μιλούν την εθνική γλώσσα, πρέπει να υποβληθεί στο δικαστήριο μετάφραση των εν λόγω εγγράφων σε γλώσσα που κατανοούν οι διάδικοι. Όταν τα έγγραφα που έχουν υποβληθεί πρέπει να μεταφραστούν σε ξένη γλώσσα, οι διάδικοι πρέπει να υποβάλουν νομίμως πιστοποιημένη μετάφρασή τους.

Αγωγή μπορεί να κατατεθεί ηλεκτρονικά μέσω της πύλης ηλεκτρονικών υπηρεσιών των δικαστηρίων της Λιθουανίας <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>, που διατίθεται στον δικτυακό τόπο της εθνικής διοίκησης δικαστηρίων (*Teismų administracija*): <http://www.teismai.lt/>.

9 Υπάρχουν ειδικά έντυπα για την άσκηση αγωγής; Αν όχι, πώς κινείται η διαδικασία; Ο φάκελος της αγωγής πρέπει να περιλαμβάνει υποχρεωτικά ορισμένα στοιχεία;

Ηλεκτρονικό έντυπο αγωγής μπορεί να συμπληρωθεί στην πύλη ηλεκτρονικών υπηρεσιών των δικαστηρίων της Λιθουανίας <https://e.teismas.lt/lt/public/home/>.

Κάθε αγωγή που υποβάλλεται στο δικαστήριο πρέπει να πληροί τις γενικές απαιτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο των δικογράφων (άρθρο 111 του κώδικα πολιτικής δικονομίας). Τα δικόγραφα πρέπει να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στο δικαστήριο. Κάθε δικόγραφο διαδίκου πρέπει να προσδιορίζει:

το όνομα του δικαστηρίου στο οποίο υποβάλλεται το δικόγραφο

τη δικονομική θέση, τα ονοματεπώνυμα, τους προσωπικούς αριθμούς αναγνώρισης (εφόσον είναι γνωστοί) και τους τόπους διαμονής των διαδίκων άλλες διευθύνσεις των λοιπών διαδίκων για την επίδοση δικογράφων που τυχόν γνωρίζει ο ενάγων όταν οι διάδικοι ή ένας εξ αυτών είναι νομικό πρόσωπο, την πλήρη επωνυμία, την έδρα και τις άλλες διευθύνσεις των λοιπών διαδίκων για την επίδοση δικογράφων που τυχόν γνωρίζει ο ενάγων, τους κωδικούς, τους αριθμούς των τρεχόμενων λογαριασμών (εφόσον είναι γνωστοί) και λεπτομερή στοιχεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (εφόσον είναι γνωστά)

τη μέθοδο που θα χρησιμοποιηθεί για την επίδοση των δικογράφων στους διαδίκους και την ταχυδρομική διεύθυνση επικοινωνίας, εφόσον αυτή διαφέρει από τον τόπο διαμονής ή την έδρα

τη φύση και το αντικείμενο του δικογράφου

τις περιστάσεις που τεκμηριώνουν το αντικείμενο του δικογράφου και κάθε αποδεικτικό στοιχείο που επιβεβαιώνει τις εν λόγω περιστάσεις

κάθε τυχόν παράρτημα πρέπει να επισυνάπτεται στο δικόγραφο που υποβάλλεται

την υπογραφή του προσώπου που υποβάλλει το δικόγραφο και την ημερομηνία σύνταξής του.

Διάδικος που στηρίζει δικόγραφο σε ερμηνευτικό κανόνα που έχει γίνει δεκτός από διεθνές δικαστήριο ή δικαστήριο αλλοδαπού κράτους πρέπει να υποβάλει αντίγραφο της δικαστικής απόφασης που διατυπώνει τον εν λόγω κανόνα και νομίμως πιστοποιημένη μετάφραση της απόφασης στην εθνική γλώσσα.

Δικόγραφο που υποβάλλεται στο δικαστήριο διά αντιπρόσωπο πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στα σημεία 2 και 3 ανωτέρω για τον αντιπρόσωπο και να συνοδεύεται από έγγραφο που πιστοποιεί τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αντιπρόσωπου, εφόσον το εν λόγω έγγραφο δεν έχει ακόμη υποβληθεί ή η διάρκεια ισχύος της εξουσιοδότησης που περιέχεται στον φάκελο έχει παρέλθει.

Αντιπρόσωπος διαδίκου που δεν είναι σε θέση να υπογράψει ο ίδιος το δικόγραφο μπορεί να υπογράψει το δικόγραφο για λογαριασμό του διαδίκου, με μνεία του λόγου για τον οποίο ο διάδικος δεν μπορεί να υπογράψει το έγγραφο.

Το άρθρο 135 του κώδικα πολιτικής δικονομίας ορίζει ότι η αγωγή πρέπει να περιέχει τις εξής πληροφορίες:

το ποσό της αξίωσης, αν η αξία της διαφοράς καθορίζεται με βάση το ποσό της αξίωσης

τις περιστάσεις στις οποίες βασίζεται η αξίωση του ενάγοντος (ιστορική βάση της αξίωσης)

τα αποδεικτικά στοιχεία που πιστοποιούν τις περιστάσεις που παραθέτει ο ενάγων, τους τόπους διαμονής των μαρτύρων και τον τόπο όπου βρίσκονται τα λοιπά αποδεικτικά στοιχεία

το αίτημα του ενάγοντος (το αντικείμενο της αγωγής)

τη γνώμη του ενάγοντα αναφορικά με το ενδεχόμενο έκδοσης ερήμην απόφασης αν δεν υπάρξει απάντηση στην αγωγή ή στο προκαταρκτικό δικόγραφο πληροφορίες για το κατά πόσον η υπόθεση θα διεξαχθεί διά πληρεξουσίου και, σε καταφατική περίπτωση, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση γραφείου του πληρεξουσίου

τη γνώμη του ενάγοντα αναφορικά με τη δυνατότητα σύναψης συμβιβασμού, αν ο ενάγων επιθυμεί να παράσχει τέτοια γνώμη.

Η αγωγή πρέπει να συνοδεύεται από έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς του ενάγοντα, την απόδειξη πληρωμής των δικαστικών τελών και κάθε τυχόν αίτημα για τη διεξαγωγή των αποδείξεων τις οποίες ο ενάγων δεν είναι σε θέση να προσκομίσει, με μνεία του σχετικού λόγου.

10 Χρειάζεται να καταβληθούν τέλη στο δικαστήριο; Αν ναι, πότε; Η αμοιβή του δικηγόρου προκαταβάλλεται;

Η αγωγή πρέπει να συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα που τεκμηριώνουν τους ισχυρισμούς σας και την απόδειξη πληρωμής των δικαστικών τελών. Τα δικαστικά τέλη για τις μη χρηματικές αξιώσεις είναι 100 LTL. Στις χρηματικές διαφορές, τα καταβλητέα δικαστικά τέλη ανέρχονται σε ποσοστό του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση, το οποίο προσδιορίζεται από ειδικούς νόμους: 3 % και τουλάχιστον 50 LTL για τις αξιώσεις έως 100 000 LTL 3 000 LTL πλέον 2 % του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση για τις αξιώσεις από 100 000 LTL έως 300 000 LTL και 7 000 LTL πλέον 1 % του ποσού του οποίου ζητείται η επιδίκαση για τις αξιώσεις άνω των 300 000 LTL. Τα συνολικά δικαστικά τέλη στις χρηματικές διαφορές δεν μπορούν να υπερβούν το ποσό των 30 000 LTL.

Ειδικοί νόμοι προβλέπουν περιπτώσεις στις οποίες οι ενάγοντες απαλλάσσονται από τα δικαστικά τέλη. Επιπρόσθετα, το δικαστήριο δικαιούται να χορηγήσει μερική απαλλαγή από τα τέλη ή να αναβάλει την πληρωμή τους έως την έκδοση της απόφασης, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση του διαδίκου. Κάθε αίτημα απαλλαγής ή αναβολής της πληρωμής των δικαστικών τελών πρέπει να είναι αιτιολογημένο και να συνοδεύεται από απόδειξη της κακής οικονομικής κατάστασης του αιτούντος.

Στην έγγραφη διαδικασία, τα καταβλητέα δικαστικά τέλη είναι τα μισά από τα δικαστικά τέλη για την αγωγή, αλλά όχι λιγότερα από 20 LTL.

Δεν καταβάλλονται δικαστικά τέλη για τα αυτοτελή ένδικα μέσα, εκτός από τα αυτοτελή ένδικα μέσα που επιδιώκουν την εφαρμογή ασφαλιστικών μέτρων, για τα οποία επιβάλλονται δικαστικά τέλη ύψους 100 LTL.

Για τα δικόγραφα ή παραρτήματα δικογράφων που υποβάλλονται στο δικαστήριο αποκλειστικά ηλεκτρονικά, τα καταβλητέα τέλη ανέρχονται στο 75 % των δικαστικών τελών που προβλέπονται για το οικείο δικόγραφο, με ελάχιστο όριο τα 10 LTL.

Ο πελάτης πρέπει να συμφωνήσει την παροχή νομικών υπηρεσιών με τον δικηγόρο, τους δικηγόρους ή την επαγγελματική ένωση δικηγόρων του με την υπογραφή συμφωνίας. Ο διάδικος πρέπει να καταβάλει τη συμφωνημένη αμοιβή για τις παρεχόμενες νομικές υπηρεσίες. Τα μέρη συμφωνούν ελεύθερα τον χρόνο πληρωμής κατά τη διακριτική τους ευχέρεια.

11 Μπορώ να τύχω νομικής συνδρομής;

Ο νόμος περί κρατικής νομικής συνδρομής (*Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) εγγυάται την παροχή πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής σύμφωνα με τις προβλεπόμενες ρυθμίσεις.

Η πρωτοβάθμια νομική συνδρομή παρέχεται σε υπηκόους της Δημοκρατίας της Λιθουανίας και άλλων κρατών μελών της ΕΕ, σε πρόσωπα που διαμένουν νόμιμα στη Δημοκρατία της Λιθουανίας ή σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και σε πρόσωπα που δικαιούνται τέτοια συνδρομή βάσει διεθνών συμφωνιών στις οποίες η Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι συμβαλλόμενο μέρος. Η πρωτοβάθμια συνδρομή πρέπει να χορηγείται αμέσως. Αν αυτό δεν είναι εφικτό, θα σας γνωστοποιηθεί η ημερομηνία παροχής της, η οποία δεν μπορεί να απέχει περισσότερο από 5 ημέρες από την ημερομηνία της αίτησης. Δημοτικοί αξιωματούχοι και υπάλληλοι, δικηγόροι ή εμπειρογνώμονες δημόσιων υπηρεσιών με τους οποίους έχει συνάψει σύμβαση ο δήμος θα σας παράσχουν προσωπικές συμβουλές για την εξωδικαστική επίλυση διαφοράς σας, πληροφορίες για το δικαστικό σύστημα, τους νόμους και τις λοιπές ισχύουσες διατάξεις, και συνδρομή για την κατάρτιση σύμβασης συμβιβασμού ή τη συμπλήρωση αίτησης για δευτεροβάθμια συνδρομή. Η αίτηση για πρωτοβάθμια νομική συνδρομή μπορεί να απορριφθεί αν οι ισχυρισμοί του αιτούντος είναι προφανώς αβάσιμοι, αν ο αιτών έχει ήδη λάβει εκτενείς συμβουλευτικές υπηρεσίες για το ίδιο ζήτημα, αν είναι σαφές ότι ο αιτών είναι σε θέση να λάβει δικηγορικές συμβουλές χωρίς κρατική νομική συνδρομή σύμφωνα με τον νόμο ή αν η αίτηση δεν αφορά τα δικαιώματα και τα έννομα συμφέροντα του ίδιου του αιτούντος, εκτός από τις περιπτώσεις αντιπροσώπευσης που ορίζονται στον νόμο.

Τα ίδια πρόσωπα μπορούν να λάβουν και δευτεροβάθμια νομική συνδρομή, ωστόσο η παροχή της εξαρτάται επίσης από το επίπεδο του συνολικού τους εισοδήματος.

Δευτεροβάθμια νομική συνδρομή μπορεί να χορηγηθεί σε κάθε πρόσωπο που διαμένει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας του οποίου η περιουσία και το ετήσιο εισόδημα δεν υπερβαίνουν τα όρια επιλεξιμότητας που έχει ορίσει σχετικά το κράτος. Η περιουσία και το εισόδημα ταξινομούνται στα επίπεδα I και II: για το επίπεδο I, το κράτος καλύπτει το 100 % των εξόδων της δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής, ενώ για το επίπεδο II, το κράτος καλύπτει το 50 % των εξόδων της δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής (το εναπομένον 50 % πρέπει να καταβληθεί από το πρόσωπο).

Τα εξής πρόσωπα δικαιούνται δωρεάν δευτεροβάθμια νομική συνδρομή ανεξάρτητα από την περιουσία ή το ετήσιο εισόδημά τους: ύποπτοι, κατηγορούμενοι ή κατάδικοι σε ποινικές υποθέσεις όταν η συμμετοχή δικηγόρου υπεράσπισης είναι υποχρεωτική θύματα σε υποθέσεις που αφορούν αποζημίωση λόγω εγκλήματος, περιλαμβανομένων των υποθέσεων στις οποίες το ζήτημα της αποζημίωσης κρίνεται στο πλαίσιο ποινικής υπόθεσης δικαιούχοι παροχών κοινωνικής πρόνοιας πρόσωπα υπό τη μέριμνα δομών κοινωνικής πρόνοιας πρόσωπα που πιστοποιημένα πάσχουν από σοβαρή αναπηρία ή έχουν κριθεί ακατάλληλα για εργασία πρόσωπα που έχουν συμπληρώσει το όριο της ηλικίας συνταξιοδότησης και έχει κριθεί ότι έχουν υψηλές ειδικές ανάγκες κηδεμόνες (επίτροποι) τέτοιων προσώπων, αν απαιτείται νομική συνδρομή για την εκπροσώπηση και την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των προσώπων που τελούν υπό την κηδεμονία (επιτροπεία) τους πρόσωπα που έχουν αποδείξει με στοιχεία (διαταγή κατάσχεσης περιουσιακού στοιχείου κ.ο.κ.) ότι αντικειμενικά αδυνατούν να κάνουν χρήση της περιουσίας και των πόρων τους και ότι, ως εκ τούτου, η περιουσία και το ετήσιο εισόδημα που μπορούν να χρησιμοποιούν κατά βούληση δεν υπερβαίνουν τα όρια επιλεξιμότητας που τίθενται για την παροχή δευτεροβάθμιας νομικής συνδρομής πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρή ψυχική νόσο, όταν τίθεται ζήτημα που αφορά την καταναγκαστική νοσηλεία ή θεραπεία τους κηδεμόνες (επίτροποι) τέτοιων προσώπων, αν απαιτείται νομική συνδρομή για την εκπροσώπηση και την προστασία των δικαιωμάτων και των συμφερόντων των εν λόγω προσώπων οφειλέτες όταν η αξίωση στρέφεται κατά της τελευταίας κατοικίας τους στην οποία διαμένουν επί του παρόντος γονείς ή νόμιμοι αντιπρόσωποι ανηλίκου, όταν τίθεται ζήτημα αφαίρεσης της επιμέλειας του παιδιού ανήλικοι που δεν είναι έγγαμοι ή δεν έχουν κηρυχθεί πλήρως δικαιοπρακτικά ικανοί από δικαστήριο και προσφεύγουν οι ίδιοι στο δικαστήριο στις περιπτώσεις που ορίζονται σε ειδικούς νόμους πρόσωπα για τα οποία ζητείται να κηρυχθούν δικαιοπρακτικά ανίκανα σε υποθέσεις που αφορούν την κήρυξη προσώπου ως δικαιοπρακτικά ανίκανου πρόσωπα που επιδιώκουν την καταχώριση γέννησης και στις άλλες περιπτώσεις που ορίζονται σε διεθνείς συμφωνίες στις οποίες η Δημοκρατία της Λιθουανίας είναι συμβαλλόμενο μέρος.

12 Από ποιο χρονικό σημείο και εξής η αγωγή μου θεωρείται εισηγμένη; Θα μου δώσουν οι αρχές πληροφορίες για το κατά πόσον η αγωγή μου έχει ασκηθεί εγκύρως;

Το δικαστήριο αποφασίζει επί του παραδεκτού εκδίδοντας σχετική απόφαση. Η διαδικασία αυτή θεωρείται η έναρξη της αστικής υπόθεσης. Σε περίπτωση ελαττώματος, αν μετά την κατάθεση της αγωγής / του δικογράφου διάδικος άρει το ελάττωμα σύμφωνα με τις οδηγίες του δικαστηρίου και εμπρόθεσμα, η αγωγή / το δικόγραφο θεωρείται ότι κατατέθηκε κατά την ημερομηνία που υποβλήθηκε αρχικά στο δικαστήριο. Άλλως, λογίζεται ότι δεν έχει κατατεθεί και επιστρέφεται, μαζί με τα παραρτήματά του, στον διάδικο που το κατέθεσε, με δικαστική διαταγή, το αργότερο πέντε εργάσιμες ημέρες μετά την παρέλευση της προθεσμίας άρσης των ελαττωμάτων.

Ο ενάγων δικαιούται να αποσύρει την αγωγή του ενόσω το δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποστείλει αντίγραφο αυτής στον εναγόμενο. Στη συνέχεια, η αγωγή μπορεί να αποσυρθεί μόνον αν συμφωνήσει ο εναγόμενος και η αγωγή αποσυρθεί πριν από την έκδοση της απόφασης από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο.

13 Θα λάβω λεπτομερείς πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα των γεγονότων που θα ακολουθήσουν την προσφυγή στο δικαστήριο (π.χ. όσον αφορά το πότε θα πρέπει να εμφανιστώ στο δικαστήριο);

Οι διάδικοι ενημερώνονται για τον χρόνο και τον τόπο της ακροαματικής διαδικασίας ή των επιμέρους διαδικαστικών πράξεων με κλήτευση ή δικαστική ειδοποίηση. Το χρονοδιάγραμμα των δικασίμων διατίθεται επίσης στο διαδίκτυο μέσω του πληροφοριακού συστήματος των δικαστηρίων της Λιθουανίας, το οποίο παρέχεται στον δικτυακό τόπο της εθνικής διοίκησης δικαστηρίων. <http://liteko.teismai.lt/tvarkarasciai/>

Τελευταία επικαιροποίηση: 25/06/2018

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.